

สรุปประเด็นหลักใหญ่ใจความสำคัญ และความน่าสนใจ

The 1st Thailand-Japan International Academic Conference 2008 (TJIA 2008)

1. เพิ่มความเป็นทางการ ยกกระดับความเป็นวิชาการ และขยายขอบเขตของผู้เข้าร่วมงาน ประเด็น

- ✓ เปลี่ยนชื่ออย่างเป็นทางการ จาก Thai-Japanese Students' Academic Exchange Meeting (TJSE) เป็น Thailand-Japan International Academic Conference (TJIA)
- ✓ กลุ่มเป้าหมายหลักยังคงเป็นนักศึกษา แต่เปิดโอกาสให้ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ เข้าร่วมงานด้วย (ไทย-ญี่ปุ่น-ชาติอื่น ๆ ที่สนใจ)
- ✓ ปรับรูปแบบการส่งบทความวิชาการให้อยู่ในรูปแบบของ บทคัดย่อแบบขยายจำนวน 2 หน้า (Extended Abstract)

รายละเอียด

- จริงๆ แล้วในอดีตทาง สนทญ ได้เคยจัดงานประชุมวิชาการของนักเรียนไทยขึ้นมาก่อนหน้านางาน TJSE ปี 2006 และ 2007 แต่ไม่ได้มีความต่อเนื่อง และไม่ทราบรายละเอียดข้อมูลมากนัก งาน TJSE จึงเปรียบเสมือนงานประชุมวิชาการในยุคของ สนทญ รุ่นใหม่ (New Generation) อย่างไรก็ตาม การจัดงาน TJIA ครั้งนี้ก็ได้รับการระบุถึงที่มาของการจัดงานที่พัฒนาขึ้นมาจากงาน TJSE ที่ริเริ่มโดยมหาวิทยาลัยโอซาก้า ร่วมกับ สนทญ ในเอกสาร และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องในการจัดงาน
- ถึงแม้ว่าในการจัดงาน TJIA ครั้งแรกนี้ ยังคงมีกลุ่มผู้เข้าร่วมงานเป็นนักศึกษา และนักวิชาการของไทยเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามในอนาคตมีความคาดหวังว่าการจัดงานภายใต้ชื่อใหม่นี้ จะสามารถดึงดูดนักศึกษา และนักวิชาการของประเทศญี่ปุ่น รวมถึงชาติอื่นๆ ที่มีการทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เพื่อให้เกิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ที่มีความเป็นทางการ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายทางวิชาการที่มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น
- นอกจากนี้ ในอนาคตหากมีการยกระดับการส่งผลงานเป็นแบบบทความฉบับเต็ม งาน TJIA นี้จะสามารถเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท และเอก) ที่ศึกษาในประเทศไทย และต้องการที่จะนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการในต่างประเทศได้อีกด้วย
- การเปลี่ยนชื่อของงานให้มีความเป็นทางการ และมีความเป็นวิชาการมากยิ่งขึ้น ได้ช่วยให้การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนของงานเรียนเชิญวิทยากรพิเศษ และการขอเงินสนับสนุนการจัดงานจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน

2. กำหนดหัวข้อ (Theme) ของงานที่ชัดเจน เพื่อบูรณาการงานวิจัยจากหลากหลายสาขา ให้มุ่งไปสู่ทิศทางเดียวกัน

ประเด็น

- ✓ “จากการวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” / “From Research to Sustainable Development”
- ✓ กำหนดให้ทุกบทความคัดย่อแบบขยายที่ส่งมา มีการอภิปรายถึงแนวทางการนำงานวิจัยของตนไปพัฒนาอย่างยั่งยืนในประเทศไทย รวมถึงระบุข้อจำกัด และอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น

รายละเอียด

- ขอบเขตของผลงานวิจัยที่จะนำเสนอในงาน TJIA มีอยู่ 3 สาขาที่หลักๆ ได้แก่ Natural Sciences and Technology, Life and Health Sciences, Humanities and Social Sciences โดยทั้ง 3 สาขานี้ น่าจะสามารถ ร้อยเรียงผลงานวิจัยเข้าไปสู่เรื่องของารนำไปพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ ภายใต้มุมมอง ความถนัด และความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขา
- อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ผู้สนใจเข้าร่วมงานมีผลงานวิจัยที่นอกเหนือจาก 3 สาขาดังกล่าว หรือไม่สามารถที่จะ นำเข้าไปมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ ทางผู้จัดงานก็ยังยินดีที่จะเปิดรับผลงาน เหล่านั้น และจะจัดห้องนำเสนอผลงานเป็นพิเศษอีกห้องหนึ่ง (นอกเหนือจาก 3 ห้องตามสาขาหลักที่ได้กล่าว มาแล้ว)
- ในส่วนของการอภิปรายถึงแนวทาง และข้อจำกัดในการนำงานวิจัยของตนไปพัฒนาอย่างยั่งยืนในประเทศไทย เมื่อนำเนื้อหาในส่วนนี้มาบูรณาการจะสะท้อนให้เห็นภาพของโอกาส (Opportunity) และข้อจำกัด (Limitation) ในการวิจัยและพัฒนาประเทศไทยในอนาคต และถือเป็นข้อมูลที่ล้ำค่าในการที่จะบอกลับให้แก่หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริม แก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยในอนาคต

3. (ช่วงเช้าของวันงาน) การรวมตัวของผู้บรรยายพิเศษ และนักวิจัยชื่อดังระดับประเทศ บนเวทีเดียวกันในงาน TJIA 2008

1. การบรรยายพิเศษเรื่อง “สถาบันชาติไทย” โดย **ดร.เดช บุญภาค** ที่ปรึกษาสำนักราชเลขาธิการ 11
  - เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านประวัติศาสตร์ชาติไทย มีชื่อเสียงในแวดวงด้านการต่างประเทศ เป็นอย่างมาก เมื่อปี 2007 ที่ผ่านมาก็ได้ให้การบรรยายพิเศษในหัวข้อของ “**กษัตริย์นักพัฒนา**” แก่คนไทยในประเทศอังกฤษ
  - ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ (ในขณะนี้ทางสถานทูต กำลังยืนยันกับ **ดร.เดช** ในการมาให้การบรรยายพิเศษ หลังจากที่ได้มีการส่งหนังสือเชิญอย่างเป็นทางการไปก่อนหน้านี้แล้ว)
2. การบรรยายพิเศษ ในหัวข้อเรื่อง “**จากการวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน**” โดย
  1. **Mr. Masafumi Sato**
Executive Director of Japan-Thailand Economic Cooperation Society (JTECS)
    - จากข้อมูลที่ได้รับมา **Mr. Sato** เป็นหนึ่งในผู้ที่มีส่วนร่วมในการริเริ่มก่อตั้ง สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (สสท.) ที่มีส่วนในการส่งเสริม และพัฒนาด้านเทคโนโลยีของประเทศไทยตั้งแต่เมื่อ 30 กว่าปีที่ผ่านมา เชื่อว่านักเรียนไทยส่วนใหญ่ต้องเคยได้อ่านหนังสือที่มาจาก สสท. ในระหว่างที่กำลังเรียนในระดับประถม และมัธยมศึกษา
    - ในงานนี้ จะได้รับทราบถึงมุมมอง แนวคิด ในด้านการพัฒนา ในแบบที่ญี่ปุ่นมองประเทศไทย ตาม ประสบการณ์ของผู้บรรยาย
  2. **Prof. Toyosaka Moriizumi**
Director of Tokyo Tech Office (Thailand)

- เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการส่งเสริม และขยายความร่วมมือระหว่างโตเกียวเทค ในด้านของการศึกษา และการวิจัย กับประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นทางด้านมหาวิทยาลัย, สถาบันวิจัยระดับชาติ (เช่น สวทช) และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสำคัญของประเทศไทย
- 3. **ศ.ดร.ปิยวัฒน์ บุญหลง**
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยแห่งชาติ (สกว.)
  - จะมาบรรยายให้แนวคิดย้อนกลับในเรื่องของการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ที่ทาง สกว. กำลังดำเนินการอยู่ โดยยึดเอาการพัฒนาที่ประเทศไทยต้องการเป็นตัวตั้ง และค่อยย้อนกลับไปสู่การสร้างงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์ดังกล่าว
- 4. **รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน**
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
  - เป็นผู้กำหนด แนวนโยบาย และวิธีปฏิบัติในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของประเทศไทย ผ่านการกำกับดูแลของหน่วยงานวิจัยระดับชาติได้แก่ MTEC, NECTEC, NANOTEC, BIOTEC
  - การบรรยายพิเศษจะทำให้ผู้เข้ารับฟังได้รับทราบถึงสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทย และช่วยให้เห็นภาพของทิศทางการพัฒนาต่อไปในอนาคต
- 5. **ดร.ศุภชัย หล่อโลหการ**
ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
  - ผู้มีบทบาทในการผลักดันการสร้างเครือข่ายนวัตกรรมของประเทศไทย เน้นการสนับสนุนงานวิจัยที่สามารถนำไปต่อยอดเป็นธุรกิจ และดำเนินการเชิงพาณิชย์ได้ โดยในงานนี้จะมาบรรยายให้แนวคิดในเรื่องของโอกาสในการสร้างธุรกิจใหม่จากการนำงานวิจัยไปพัฒนาสู่นวัตกรรม (New Business Opportunity for Research to Innovation)

ทางผู้จัดงานเชื่อว่า ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะมีโอกาสเห็นผู้บรรยายพิเศษเหล่านี้รวมตัวอยู่บนเวทีเดียวกัน เพื่อบรรยายในเรื่องเดียวกันผ่านมุมมอง และประสบการณ์ของแต่ละคน โดยเฉพาะผู้บรรยายพิเศษจากประเทศไทยทั้ง 3 ท่าน ถือได้ว่าเป็นผู้บริหารสูงสุด ขององค์กรที่ทำหน้ารับผิดชอบโดยตรงในการกำหนดนโยบาย (Policy Maker) ในการสนับสนุน ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาของประเทศไทย

4. (ช่วงบ่ายของวันงาน) การนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนความรู้ รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และโอกาสในการรับรางวัลผลงานยอดเยี่ยม
- ในทุกห้องที่นำเสนอผลงานจะมีนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ ให้ข้อคิดเห็นในผลงานวิจัยที่นำเสนอ และ สร้างบรรยากาศในการอภิปรายร่วมกัน
  - ผู้บรรยายพิเศษทั้ง 3 ท่านจากประเทศไทย จะเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลงาน ซึ่งอาจจะมีโอกาสถูกทาบทามไปทำงานกับหน่วยงานทั้ง 3 แห่งในประเทศไทยหลังจากสำเร็จการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น
  - มีเงินรางวัล **2 รางวัล รางวัลละ 10,000 เยน** ให้แก่ผลงานวิจัยดีเด่น (การนำเสนอด้วยการพูด 1 รางวัล, ไปสเตอร์ 1 รางวัล) โดยเกณฑ์ในการพิจารณาจะแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

- โอกาสพิเศษสุด จากการสนับสนุนของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้เงินสนับสนุน 10 ล้านบาท (10 ผลงานวิจัยผลงานละ 1 ล้านบาท หรือ 5 ผลงานวิจัยผลงานละ 2 ล้านบาท) แก่งานวิจัยที่มีศักยภาพในการนำไปดำเนินธุรกิจ โดยงานวิจัยที่จะขอรับเงินสนับสนุนในส่วนนี้มีเงื่อนไข 2 ประการคือ 1) สามารถจดสิทธิบัตร หรือลิขสิทธิ์ของงานวิจัยของตนเองได้ และ 2) มีบริษัทเอกชนในเมืองไทยที่จะร่วมมือในการนำงานวิจัยนั้นไปต่อยอดในการดำเนินธุรกิจ รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถมารับฟังในช่วงการบรรยายของ ดร.ศุภชัย และสอบถามกับท่านได้ในวันงาน

5. (ช่วงเย็นของวันงาน) การเสวนาพิเศษ “ทางเลือกในอนาคตของนักศึกษาไทยหลังจบการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น” และตลาดนัดแรงงาน (Job Fair)

- ได้มีการเรียนเชิญตัวแทนนายกสมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์ (สนญ), นายกสมาคมนักวิชาชีพไทยในประเทศญี่ปุ่น และผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในฐานะของผู้อำนวยการโครงการสมองไหลกลับ มาให้ข้อคิด คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องการทางเลือกของนักศึกษาไทยหลังจบการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น ทำอย่างไรจึงจะสร้างมูลค่าเพิ่มในตัวเอง ลักษณะงานแบบไหนที่เป็นข้อได้เปรียบ และตัวอย่างความสำเร็จที่ผ่านมาของศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น
- นอกจากนั้นยังจะมีการจัดตลาดนัดแรงงาน (Job Fair) โดยมีการเชิญบริษัทเอกชนที่สนใจจะรับนักเรียนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่นไปทำงาน ในขณะนี้ได้ส่งเรื่องไปให้บริษัทพิจารณาอยู่ 5 แห่งด้วยกันคือ Siam Cement Group, Addecco, Gaia System Solutions, Pasona Global, A-Jungle

6. ข้อเสนอพิเศษสำหรับนักเรียนไทยผู้เข้าร่วมงาน

- ในงานนี้ได้มีการเก็บค่าลงทะเบียนสำหรับผู้เข้าร่วมงานเป็นจำนวนเงิน 2,000 เยน เพื่อใช้ในการจัดงานที่มีงบประมาณสูงขึ้นจาก TJSE ครั้งที่ผ่านมาก็อบเท่าตัวอันเป็นผลมาจากการเชิญผู้บรรยายพิเศษจากประเทศไทยถึง 6 ท่าน (ค่าเดินทางและ/หรือที่พัก) และการเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมงาน ที่ส่งผลต่อการช่วยค่าเดินทางแก่นักเรียนไทยที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีแหล่งเงินที่ยืนยันในการสนับสนุนเพียงแค่สถานทูตเพียงที่เดียว ที่เหลือต้องหาสปอนเซอร์
- นอกจากนั้น ในประเด็นของการเก็บค่าลงทะเบียนนั้น ถือเป็นรูปแบบสากลของการจัดงานประชุมวิชาการทั่วไปที่ต้องมีการจัดเก็บค่าลงทะเบียน เพื่อให้สามารถจัดแล้วยังยืนยันด้วยตนเองโดนอาศัยการสนับสนุนเงินจากสปอนเซอร์เพียงบางส่วน
- อย่างไรก็ดี เนื่องจากการจัดงานนี้เป็นโอกาสอันดีของนักเรียนไทยในการจะได้รับประโยชน์มากมายจากการมาร่วมงานดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทางผู้จัดงานจึงอยากเชิญชวนให้นักเรียนไทยมาเข้าร่วมงานกันมากๆ ทางผู้จัดงานจึงลดเงินค่าลงทะเบียนเหลือเพียง 1,000 เยน เฉพาะนักเรียนไทย โดยภายใต้เงินจำนวนนี้ผู้ลงทะเบียนจะได้รับ Proceeding, อาหารกลางวัน, อาหารว่าง และเข้าร่วมงานเลี้ยงอาหารค่ำ